

21.4.15

57a (מפני שיש בהן חיי נפש) → 58b (אמר רבא אמר רב חסא בעי רבי אמי) 57a

1. על כל דבר פשע על שור על תמור על שיה על שלמה על כל אבדה אשר יאמר כי הוא זה עד האלהים ברא דבר שניהם אשר ירשיעו אלהים שלם שנים לרעהו: שמות כב:ח
 2. כי יתן איש אל רעהו קסף או כלים לשמור וגנב מבית האיש אם ימצא הגנב ישלם שנים: שמות פרק כב פסוק ו
 3. כי יתן איש אל רעהו תמור או שור או שיה וכל בהמה לשמור ומת או נשבר או נשבה אין ראיה: שמות פרק כב פסוק ט

I ביטול מקח) – do all transactions hold? (אמי 'ר' אמי

a נחמן 'ר': he resolved it in the affirmative – there is מקח

- i הקדשות 'ר': יונה בשם 'ר' יוחנן
- ii קרקעות 'ר': ירמיה בשם 'ר' יוחנן

- 1 *Observation*: 'ר' יונה would certainly agree re: קרקע; but 'ר' ירמיה wouldn't extend to הקדש, as per שמואל:
  - (a) *If*: you redeem הקדש on a ש"פ (far below its value) – it's redeemed
  - (b) *Tangent*: if בעל מום is swapped – it now becomes חולין but must be appraised (and difference paid, if any)
    - (i) *ד' יוחנן*: this requirement is מד"ס (i.e. מה"ת it is redeemed even at ש"פ)
    - (ii) *ד' ל'*: this requirement is מה"ת (redemption doesn't take place without full value payment)
  - (c) *Circumstance*: can't be amount of אונאה, as משנה excludes הקדשות (no one could claim מה"ת דמים מה"ת)
    - (i) *But*: can't be מקח, as ר"י (as quoted above) certainly allows for הקדשות to be cancelled – מה"ת
    - (ii) *Rather*: must be ביטול מקח and positions are reversed (ר"י – מה"ת, as above)
      - (i) *And*: they disagree about whether to accept שמואל's ruling (above)
      - (ii) *Or*: both accept שמואל, disagree about whether it may be employed לכתחילה or not
  - (e) *Alternatively*: (no reversal) it's about אונאה and they disagree about how to interpret אונאה (ר' חסדא) אין להם אונאה
    - (i) *ד' יוחנן*: they are excluded (against ר' חסדא's interpretation)
    - (ii) *ד' ל'*: they aren't defined by 1/6 (ר' חסדא)
      1. *Challenge*: ruling that there is neither רבית nor אונאה for הקדש
      2. *Block*: just as ר"ח interpreted our משנה as meaning "not bound by 1/6", same here
        - a. *Challenge*: end of משנה lists this is a חומרא of הדיוס
        - b. *Answer*: that's in re: רבית
          - i. *Challenge*: why not also list that this is a חומרא of הקדש (אונאה even less than 1/6)
          - ii. *Block*: this is far from the only stringency of הקדש!
      3. *Tangent*: discussion of רבית בהקדש – how can this occur?
        - a. *Contention*: can't be that the גזבר lent הקדש funds at interest – that's מעילה → חולין
        - b. *Solution1*: someone committed to provide flour @4 סאה per סלע and it went up to 3
        - c. *Solution2* (ר"פ): הגזבר lent money used for as-yet-unsanctified building materials

II Analysis and sources of additional categorical exclusions:

- a תשלומי כפל (v. 1); הקדש is excluded via ופרט וכלל excluded via קרקע, עבדים, שטרות: תשלומי כפל
- b תשלומי ד' וה' where there is no כפל, above list applies here as well: תורה doesn't allow for ד' וה'
- c הקדש is excluded via רעהו (v. 2); ופרט וכלל excluded via שומר חנם doesn't take an oath – רעהו
- d הקדש is excluded via רעהו (v. 3); ופרט וכלל excluded via שומר שכר doesn't pay (for גנבה) - רעהו
  - i *Challenge*: ruling that if someone was bringing שקלים on behalf of townfolk and they were stolen or lost, he takes an oath that he didn't abscond/neglect
    - 1 *Answer1* (שמואל): he is a ש"ש and he swears in order to collect his fee - but he swears to the townfolk in the presence of the גזברין to remove suspicion from him – or from them (that they didn't send their שקלים)
      - (a) *Challenge*: it refers to theft or loss – both of which a ש"ש is liable for (i.e. how can he claim his fee?)
        - (i) *Answer* (רבה): "stolen" here means מזוין, "lost" means "at sea" - i.e. both are אונסין (→ פטור)
    - 2 *Answer2* (ר' יוחנן): follows ר"ש (in our משנה) – there is a חיוב אחריות on שקלים
      - (a) *Challenge*: if they already did תרומת השקלים, there is no אחריות (lost שקלים are included)
    - 3 *Rather* (ר"א): this שבועה is מד"ס to ensure that people don't treat קדשים lightly
  - e *Challenge* (to ר"ש): ruling that if someone was hired to watch something associated with אדומה, he is liable
    - i *Answer*: in that case, they made a קנין, generating an exception and creating liability

III בה' וכחש, וכחש בעמיתו – קדשים שאינו חייב באחריותו – הקדש – only ר"ש qualification of the exclusion of

IV ס"ת, animals, jewels expansion of the excluded items – ר' יהודה

- a ס"ת – people will pay any amount
- b בהמה ומרגלית – people often are "desperate" to find a match – limit – until 200% of value
  - i Addendum: ריב"ב extends this notion to horses, weapons and shields, as they are used for survival